Dosarul nr. 2a-126/2025 I instanță
Nr. PIGD 2-22158215-05-2a-20062025 judecător Brînza Andrei
judecătoria Cimișlia
sediul Leova

D E C I Z I E

17 aprilie 2026 **mun. Comrat**

Completul de judecată al Curţii de Apel Sud
În componența:
președintele ședinței, judecătorul Mironov Andrei
judecătorii Hudoba Valeri și Gorlenco Inga
grefier Vlah Vera
cu participarea:
avocatului Șcheau Igor în interesele Dombrovschi Ecaterina
avocatului Todorov Maxim în interesele lui Dombrovschi Ion
pârâtului Dombrovschi Ion

examinând în ședință publică în ordine de apel apelul declarat de avocatul Şcheau Igor în interesele Ecaterinei Dombrovschi şi apelul incident declarat de avocatul Todorov Maxim în interesele lui Dombrovschi Ion împotriva hotărârii judecătoriei Cimișlia, sediul Leova din 24 iulie 2023, adoptată pe cauza civilă la cererea de chemare în judecată inițiată de avocatul Șcheau Igor în interesele reclamantei Dombrovschi Ecaterina către Dombrovschi Ion cu privire la modificarea cuantumului pensiei de întreținere a copiilor minori, încasarea cheltuielilor suplimentare de tratament și încasarea cheltuielilor de judecată și *acțiunea reconvențională* înaintată de către reprezentantul reclamantului reconvențional Dombrovschi Ion, avocatul Todorov Maxim către Dombrovschi Ecaterina, cu intervenient accesoriu ***** privind modificarea modului de

încasare a pensiei de întreținere a copiilor minori și încasarea cheltuielilor de judecată,

audiind raportul judecătorului Mironov Andrei asupra cauzei și esenței apelurilor, analizând materialele cauzei și audiind pozițiile părților,

A C O N S T A T A T:

1. Circumstanţele cauzei:

La data de 31 octombrie 2022 la Judecătoria Cimișlia, sediul Leova a fost înregistrată cererea de chemare în judecată înaintată de avocatul Șcheau Igor în interesele reclamantei Dombrovschi Ecaterina către Dombrovschi Ion cu privire la modificarea cuantumului pensiei de întreținere a copiilor minori, încasarea cheltuielilor suplimentare de tratament și încasarea cheltuielilor de judecată. (f.d.2-4, vol.1)

În vederea susținerii poziției sale, în conținutul cererii de chemare în judecată s-a indicat, că între reclamantă și pârât la data de 20.04.2007 la primăria *****, a fost încheiată căsătoria. În acest sens a fost eliberat certificatul de căsătorie. Din relația de căsătorie părţile au doi copii minori comuni ***** născută la *****și ***** născută la *****.

Indică că, inițial, relațiile de căsătorie dintre părți decurgeau normal, dar ulterior datorită numeroaselor neînțelegeri, părțile au încetat *de facto* relațiile de căsătorie, copii minori comuni fiind în prezent în grija exclusivă a reclamantei. În sensul celor precizate, prin hotărârea judecătoriei Leova din 09.06.2016 căsătoria încheiată între părți a fost desfăcută, în acest sens fiind eliberat certificatul de divorț.

Ulterior, reclamanta a depus în adresa judecătoriei Cimișlia cererea de chemare în judecată privind stabilirea locului de trai și încasarea pensiei de întreținere a copiilor minori, după divorț.

Soluționând pricina civilă vizată, prin hotărârea judecătoriei Cimișlia, sediul central din 27.11.2018, s-a admis acțiunea civilă depusă de Dombrovschi Ecaterina, în partea privind executarea pretențiilor vizând încasarea pensiei de întreținere a copiilor minori, în mărime de 1000 lei lunar pentru fiecare copil și încasarea cheltuielilor de judecată.

Menționează, că în temeiul acestei hotărâri judecătorești, a fost emis titlul executoriu, care a fost depus spre executare la executorul judecătoresc Postovan-Ungureanu Ala.

Referitor la pretenția cu privire la modificarea pensiei de întreținere a copiilor minori, invocă că, în prezent necesitățile materiale de întreținere a copiilor minori nu sunt determinate doar de cheltuielile pentru alimentația şi vestimentația acestora, or, acestea includ și cheltuieli legate de școlarizarea copiilor, transportul acestora în caz de necesitate, plata cheltuielilor comunale etc.

În ceia ce privește mărimea pensiei de întreținere, indică că, în condițiile Codului familiei, legiuitorul a prevăzut ca pensia de întreținere să se încaseze în formă bănească fixă, iar la caz, urmează să se încaseze o pensie de întreținere într-o mărime care ar asigura în cel mai optim mod interesele copilului minor. Or, mărimea pensiei de întreținere poate depăși jumătate din minimul de existență stabilit conform datelor furnizate de Biroul Național de Statistică al Republicii Moldova.

Privitor la pretenția privind încasarea cheltuielilor suplimentare de tratament ale minorilor, precizează, că reclamanta a suportat, în mod unipersonal, o serie de cheltuieli legate de tratament stomatologic pentru minorele ***** și *****. Astfel, copii au beneficiat și continuă să beneficieze de tratament stomatologic în cadrul clinicii „Studio Dentistico Dott. Fenio” din localitatea Saint Angelo din Piove, Padova, Italia. Reclamanta a suportat cheltuieli pentru tratament stomatologic al minorelor în sumă totală de 5362 euro.

Astfel, de către partea reclamantă se solicită modificarea mărimii pensiei de întreținere datorate de pârât, prin încasarea din contul pârâtului în beneficiul reclamantei, a pensiei de întreținere a copiilor minori comuni ai părților, *****, a.n. *****și *****, a.n. ***** în mărime fixă a câte 2000 lei lunar (în total 4000 lei lunar), din momentul depunerii prezentei cereri și până la atingerea majoratului de către copii, încasarea din contul pârâtului în beneficul reclamantei a cheltuielilor suplimentare de tratament (stomatologic) ale copiilor ***** și ***** în mărime de 2681 euro și încasarea din contul pârâtului în beneficiul reclamatei a tuturor cheltuielilor de judecată suportate de reclamantă în legătură cu prezenta pricină civilă.

La data de 13 ianuarie 2023 de către reprezentantul pârâtului/reclamantului reconvențional Dombrovschi Ion, avocatul Todorov Maxim a fost depusă acțiunea reconvențională către Dombrovschi Ecaterina, intervenient accesoriu *****, în interesele minorului ***** privind modificarea modului de încasare a pensiei de întreținere a copiilor minori și încasarea cheltuielilor de judecată. (f.d.180-181, vol.1)

În motivarea cererii de chemare în judecată reconvențională s-a invocat că, prin hotărârea judecătoriei Cimișlia, sediul central din 27.11.2018 a fost admisă acțiunea civilă depusă de Dombrovschi Ecaterina împotriva lui Dombrovschi Ion privind încasarea pensiei de întreținere a copiilor minori ***** și *****, în mărime fixă a câte 2000 lei lunar, din momentul depunerii cererii și până la atingerea majoratului de către copii. În temeiul hotărârii judecătoriei Cimișlia, sediul central din 27.11.2018 a fost emis titlul executoriu, care a fost depus la executare la executorul judecătoresc Postovan-Ungureanu Ala.

Ulterior, Dombrovschi Ecaterina a depus acțiune civilă împotriva lui Dombrovschi Ion la judecătoria Cimișlia, sediul Leova prin care solicită: modificarea mărimii pensiei de întreținere datorate de pârât prin încasarea din contul pârâtului în beneficiul reclamantei, a pensiei de întreținere a copiilor minori comuni ai părților, ***** a.n. *****și *****, a.n. ***** în mărime fixă a câte 2000 lei lunar (*în total 4000 lei lunar*), din momentul depunerii prezentei cereri și până la atingerea majoratului de către copii; încasarea din contul pârâtului în beneficul reclamantei a cheltuielilor suplimentare de tratament (stomatologic) ale copiilor ***** și ***** în mărime de 2681 euro și încasarea din contul pârâtului în beneficiul reclamatei a tuturor cheltuielilor de judecată suportate de reclamantă în legătură cu prezenta pricină civilă.

Atrage atenția asupra faptului că la momentul emiterii hotărârii judecătoriei Cimișlia din 27.11.2018, Dombrovschi Ion nu era angajat oficial în câmpul muncii, iar la stabilirea cuantumului pensiei de întreținere a copiilor minori, instanța de judecată s-a ghidat de prevederile art.76 Cod familiei. De asemenea, la data emiterii hotărârii vizate Dombrovschi Ion nu avea la întreținere copilul minor *****, născut la *****.

Mai indică, că potrivit certificatului nr. 923 din 14.01.2022, eliberat de Direcția Situații Excepționale Hîncești, se confirmă că Dombrovschi Ion este angajat în funcția de sergent al serviciului intern salvator al SPSP Iargara al SEE Leova al Direcției Situații Excepționale Hîncești al IGSU al MAI, începând cu data de 01.11.2021-prezent, fiind reflectat și cuantumul salariului. Totodată, potrivit certificatului de naștere seria *****, se constată că *****, născut la ***** este fiul lui ***** și *****.

Invocă, că urmare a celor indicate supra se confirmă schimbarea stării financiare și familiale a lui Dombrovschi Ion, fiind întrunite condițiile art.110 din Codul familiei.

Astfel, pârâtul/reclamantul reconvențional Dombrovschi Ion solicită: admiterea cererii reconvenționale și modificarea modului de încasare a pensiei de întreținere, stabilit în temeiul hotărârii judecătoriei Cimișlia, sediul central din 27.11.2018, pentru minorii ***** și ***** de la suma de 1000 lei, pentru fiecare copil lunar, sub forma de încasare a pensiei de întreținere în cuantum de 1/3 pentru copii minori ***** şi ***** din salariu și/sau din alte venituri ale lui *****; respingerea cererii de chemare în judecată depusă de Dombrovschi Ecaterina împotriva lui Dombrovschi Ion privind modificarea cuantumului pensiei de întreținere a copiilor minori - ***** și ***** de la suma de 1000 lei lunar pentru fiecare copil separat la suma de 2000 lei lunar pentru fiecare copil separat, ca fiind neîntemeiată și, încasarea cheltuielilor judiciare legate de achitarea taxei de stat în mărime de 150 lei și asistența juridică.

2. Soluţia instanţei de fond:

Prin hotărârea judecătoriei Cimișlia, sediul Leova din 24 iulie 2023, s-a admis parțial cererea de chemare în judecată depusă de avocatul Șcheau Igor, în interesele reclamantei Dombrovschi Ecaterina către Dombrovschi Ion cu privire la modificarea cuantumului pensiei de întreținere a copiilor minori, încasarea cheltuielilor suplimentare de tratament și încasarea cheltuielilor de judecată.

S-a admis integral acțiunea reconvențională înaintată de către reprezentantul reclamantului reconvențional Dombrovschi Ion, avocatul Todorov Maxim către Dombrovschi Ecaterina, intervenient accesoriu *****, în interesele minorului ***** privind modificarea modului de încasare a pensiei de întreținere a copiilor minori.

S-a modificat cuantumul pensiei pentru întreținerea copiilor minori stabilit în baza hotărârii Judecătoriei Cimișlia, sediul central nr. 2-827/18 din 27.11.2018.

S-a dispus încasarea de la Dombrovschi Ion în beneficiul lui Dombrovschi Ecaterina pensie pentru întreținerea copiilor minori *****, născută la *****și *****, născută la *****, în cuantum de 1/3 (o treime) din salariu și/sau alte venituri lunare ale pârâtului, dar nu mai puțin de 1500 (o mie cinci sute) lei lunar, pentru fiecare copil, până la atingerea vârstei majoratului copiilor, începând cu data înaintării cererii, adică din 31.10.2022.

S-a încasat de la Dombrovschi Ion în beneficiul lui Dombrovschi Ecaterina cheltuielile suplimentare de tratament a copiilor minori *****, născută la *****și *****, născută la *****, în cuantum de 11250 lei (unsprezece mii două sute cincizeci lei).

S-a încasat de la Dombrovschi Ecaterina în beneficiul lui Dombrovschi Ion, cheltuielile judiciare suportate în cadrul procesului pentru achitarea taxei de stat la depunerea acțiunii reconvenționale, în sumă de 150 lei (o sută cincizeci lei).

S-a încasat de la Dombrovschi Ion în beneficiul lui Dombrovschi Ecaterina cheltuielile judiciare suportate în cadrul procesului pentru asistență juridică în sumă de 3000 lei, cheltuieli pentru traduceri în sumă de 6400 lei, iar în total suma de 9400 lei (nouă mii patru sute lei).

S-a încasat de la Dombrovschi Ion în beneficiul statului, taxa de stat în sumă de 1080 lei (o mie optzeci lei) de a cărei plată este scutit reclamantul la înaintarea cererii.

În rest, cererea de chemare în judecată depusă de avocatul Șcheau Igor, în interesele reclamantei Dombrovschi Ecaterina către Dombrovschi Ion cu privire la modificarea cuantumului pensiei de întreținere a copiilor minori, încasarea cheltuielilor suplimentare de tratament și încasarea cheltuielilor de judecată, s-a respins ca neîntemeiată.

În baza art. 256 alin. (1) lit. a) Cod de procedură civilă, hotărârea în partea încasării pensiei de întreținere s-a dispus a fi executată imediat. (f.d.237, vol.1; f.d. 2-12, vol.2)

3. Solicitarea apelantului:

La data de 02 august 2023, avocatul Şcheau Igor în interesele reclamantei Dombrovschi Ecaterina a înaintat cerere de apel nemotivată, iar ulterior ***la data de 22 noiembrie 2023***, cerere de apel motivată, prin conținutul căreia a solicitat: casarea hotărârii judecătoriei Cimișlia, sediul Leova din 24 iulie 2023 şi pronunțarea unei noi hotărâri privind admiterea integrală a cererii de chemare în judecată, cu modificarea mărimii pensiei de întreținere datorate de pârât prin *încasarea* din contul pârâtului în beneficiul reclamantei, a *pensiei de întreținere* a copiilor minori comuni ai părților, ***** și *****, în mărime fixă a câte *2000 lei lunar (în total 4000 lei lunar), din momentul depunerii* cererii de chemare în judecată și până la *atingerea majoratului* de către copii; încasarea din contul pârâtului în beneficiul reclamantei a *cheltuielilor suplimentare de tratament* (stomatologic) ale copiilor ***** și *****, în mărime de *2681 euro;* respingerea integrală a acțiunii reconvenționale înaintate de către pârâtul Dombrovschi Ion privind modificarea modului de încasare a pensiei de întreținere a copiilor minori și încasarea din contul pârâtului în beneficiul reclamantei a *tuturor cheltuielilor de*

judecată suportate de reclamantă în legătură cu prezenta pricină civilă, în prima instanță și instanţa de apel. (f.d.1, 27-31, vol.2)

În susținerea celor solicitate apelantul a indicat că, prima instanță, fără a ține cont de interesul superior al copiilor minori din speță, ignorând necesitățile materiale ale acestora, precum și suportarea de cheltuieli realmente necesare pentru tratamentul copiilor, punând în prim plan anume interesele pur-materiale ale pârâtului și nu drepturile copiilor de a fi întreținuți în mod corespunzător, a admis eronat, doar parțial, cererea de chemare în judecată și integral, acțiunea reconvențională depusă de pârât, fapt care impune intervenția instanței de apel.

Astfel, susţine că în partea pretenției vizate, prima instanță a admis erori de drept și de fapt – a ignorat interesul superior al copiilor minori ***** și ***** la stabilirea cuantumului pensiei de întreținere a copiilor minori, admițând eronat parțial această pretenție.

Invocă că, fără a ține cont de faptul că cheltuielile de tratament ale copiilor minori din speță au fost necesare, real efectuate și rezonabile ca mărime, contrar interesului superior al copiilor minori din speță, interpretând eronat normele de drept material incidente speței, prima instanță a admis doar o parte (mizeră) a acestor cheltuieli, şi totodată fără a efectua o examinare deplină a circumstanțelor de fapt ale speței, fără a răspunde la toate argumentele esențiale de fapt și de drept ale părții reclamante, doar în baza poziției părţii pârâte, în mod unilateral, contrar art. 6 par. 1 al CEDO, a pronunțat o hotărâre care nu corespunde rigorilor motivării, expuse de CPC.

Consideră că, prima instanță a ignorat interesul superior al copiilor minori ***** și ***** la stabilirea cuantumului pensiei de întreținere a copiilor minori, admițând eronat parțial această pretenție.

Susţine că, după cum a menționat partea reclamantă în prezent, necesitățile materiale de întreținere a copiilor minori din speță nu sunt determinate doar de cheltuielile pentru alimentația, vestimentația acestora, or acestea includ și cheltuieli legate de școlarizarea copiilor, transportul acestora în caz de necesitate, plata cheltuielilor comunale etc.

Indică că, în ceea ce privește mărimea pensiei de întreținere, în condițiile Codului familiei, legiuitorul a făcut posibilă în lipsa informațiilor privind veniturile debitorului întreținerii, ca pensia de întreținere să se încaseze în mărime bănească fixă. În acest caz, urmează să se încaseze o pensie de întreținere într-o mărime care ar asigura în cel mai optim mod interesele copilului minor. Or, mărimea pensiei de

întreținere poate depăși jumătate din minimul de existență stabilit conform datelor furnizate de Biroul Național de Statistică al Republicii Moldova.

Susţine că, în același sens, este important și aspectul, care este un fapt unanim recunoscut, că necesitățile de întreținere ale copiilor minori urmează a fi apreciate ca fiind doar în continuă creștere.

Menţionează că, înscrisurile prezentate de partea reclamantă rezultă o schimbare esențială a necesităților de întreținere a celor doi copii minori comuni din speță, manifestată prin cheltuieli sporite pentru alimentația, vestimentația, studiul, hrana, transportul acestora.

Astfel, indică ca exemplu că:

- Pentru închirierea spațiului locativ, reclamanta achită lunar suma de 370 euro, iar anual suma de 4400 euro (contractul de chirie din 23.05.2020 și copiile a 8 bonuri de plată);

- Plata pentru energia electrică este între 65,53 euro și 778,11 euro lunar, în dependență de sezon (copiile a 11 bonuri de plată);

- Extrasul din contul bancar pentru anul 2022 (Unicredit din 30.06.2022) probează o multitudine de operațiuni de plată, multe dintre care făcute pentru întreținerea celor doi copii);

- Doar pentru perioada 01.01.2021-31.12.2021 reclamanta a achitat suma de 669,20 euro pentru hrana copilului ***** (cantina școlară) și pentru aceiași perioadă suma de 533,60 euro, pentru hrana copilului *****;

- Pentru anul 2021, plata pentru transportul public al elevei *****, a fost doar pentru 3 luni (septembrie-noiembrie 2021) în sumă de 217,50 euro.

Susţine că, nici unul dintre înscrisurile menționate supra nu sunt luate în calcul, apreciate prin prisma argumentelor părții reclamante și examinate la întocmirea hotărârii contestate cu apel, deși anume acestea, pe lângă cele expuse de reclamantă, conturează necesitățile materiale ale celor doi copii minori din speță.

Invocă că, în context, prima instanță nu aplică prevederile de drept material inerente speței, ceea ce a dus la soluționarea eronată a pricinii civile vizate în prima instanță. Din economia normelor conținute în art. 75 alin. (2) Codul familiei și art. 76 alin. (1) Codul familiei, instanța de judecată, chiar dacă pârâtul are un salariu permanent, poate încasa pensia de întreținere în mărime fixă, dacă aceasta este în interesul superior al copiilor minori, iar despre acest aspect, partea reclamantă a accentuat clar în cererea de chemare în judecată, în pledoariile în fața instanței de judecată.

Susţine că, nici asupra oportunității încasării în mărime fixă a pensiei de întreținere, nici asupra aplicării cumulative a art. 75 alin. (2) Codul familiei și art. 76 alin. (1) Codul familiei, prima instanță nu se expune, ceea ce a dus la soluționarea eronată a cauzei vizate de prima instanță, contrară interesului superior al copiilor minori din speță.

Consideră că, instanța de judecată recurge la o interpretare defectuoasă a normelor de drept material conținute la art. 110 Codul familiei în sensul că doar în ipoteza în care are loc modificarea stării materiale a debitorului obligației de întreținere, poate fi modificat cuantumul pensiei de întreținere. O astfel de interpretare eronată a normelor de drept material rezultă din următoarele alegații expuse în motivația hotărârii contestate și anume: „*Reieşind din dispozițiile art. 75 alin. (2) şi art. 110 Codul familiei, modificarea cuantumului pensiei de întreţinere poate avea loc în cazul schimbării stării familiale a părintelui care achită pensia de întreținere*”.

Susţine că, în esență, o atare teză a instanței de judecată înseamnă o interpretare contrară interesului superior al copiilor din speță și esenței obligațiilor de întreținere a copiilor minori, inerente în relațiile dintre părinți și copiii acestora. Sau anume interesul major al copiilor minori și nicidecum modificarea stării materiale a pârâtului, urmează a fi factorul de bază pentru soluționarea corectă a cauzelor privind modificarea cuantumului pensiei de întreținere.

Invocă că, conform celor expuse de partea reclamantă, necesitățile de întreținere ale celor doi copii minori au crescut vertiginos în raport cu momentul inițial al încasării pensiei de întreținere a acestora. Mai mult decât atât, informațiile expuse de BNS al RM, conturează aceleași concluzii de fapt, în sensul în care chiar în raport cu aceste momente, încasarea pensiei de întreținere în cuantum de 1000 lei lunar, pentru fiecare copil minor în parte, nu mai este (demult) actuală.

Indică că, prima instanță se contrazice pe sine însuși reținând schimbarea datelor privind evoluția cuantumului minimului de existență de la data ultimei încasări a pensie de întreținere și pe de altă parte, menționând ca anume schimbarea stării materiale a pârâtului este determinantă pentru soluționarea justă a cererii de chemare în judecată.

Or, *a priori*, debitorul pensiei de întreținere, pârâtul Dombrovschi Ion, are un interes direct de a se eschiva de la executarea acestei obligații (*fapt care rezultă din conduita acestuia atât la etapa prejudiciară - când a ignorat cererea prealabilă a reclamantei cât și în fața primei instanțe - prin folosirea cu rea-credință a faptului*

că mai are un copil minor) or, acesta, concepând noi copii, era conștient de obligațiile preexistente de întreținere a fiicelor sale minore, ***** și *****.

Cu alte cuvinte, faptul ca pârâtul concepe alți copii, nu poate pune copiii săi minori (fiicele) într-o stare materială defavorabilă sau interpretat în sensul reducerii semnificative a obligației de întreținere a copiilor săi - așa cum a realizat prima instanță.

Consideră că, factorul de bază și scopul litigiilor privind drepturile copiilor minori și *inter alia* și litigiilor privind drepturile de întreținere ale copiilor minori prin prisma cărora urmează a fi soluționate litigiile vizate este interesului superior al copilului minor, astfel încât soluția instanței de judecată pe marginea unor astfel de categorii de litigii să corespundă în cel mai optim mod anume interesului superior și major al copilului minor.

Indică că, necesitățile de întreținere ale copiilor minori, odată cu trecerea timpului, urmează a fi apreciate că fiind doar în continuă creștere. Astfel susţine că având în vedere vârsta copiilor minori din speță în momentul stabilirii pensiei de întreținere prin hotărârea Judecătoriei Cimișlia, sediul central din 27.11.2018, în raport cu situația din prezent, precum și creșterea semnificativă a valorii minimului de existență conform informațiilor oferite de BNS al RM, cuantumul pensiei de întreținere inițial nu mai este actual și nu mai asigură, în mod corespunzător, interesele de întreținere ale celor doi copii minori, urmând a fi, în mod semnificativ, extins, ținând cont de necesitățile de întreținere actuale ale celor doi copii minori.

Susţine că, în sensul celor precizate, chiar dacă pârâtul este angajat (IGSU al MAI), se impune necesitatea încasării lunare a pensiei de întreținere a copiilor minori comuni, în mărime bănească fixă, a câte 2000 lei lunar. Având în vedere faptul că conform datelor prezentate de Biroul Național de Statistică, valoarea minimului de existență pentru un copil cu vârsta de la 7 la 17 ani, pentru anul 2023 cuantumul lunar al pensiei de întreținere pentru copiii minori comuni, în mărime de 2000 lei lunar, este unul rezonabil. Or, având în vedere interesul superior al copiilor minori vizați în speță, instanța urmează a ține cont de valoarea minimului de existență, cuantumul pensiei de întreținere a copiilor minori putând depăși ½ cotă-parte din acest minim. Referitor la această pretenție a fost expediată cererea prealabilă.

Indică că, privitor la pretenția vizând încasarea cheltuielilor suplimentare de tratament ale minorelor ***** și *****, se impun următoarele precizări:

Reclamanta a suportat, în mod unipersonal, o serie de cheltuieli legate de tratamentul stomatologic al minorelor ***** și *****. Astfel, minorele au beneficiat și continuă să beneficieze de tratament stomatologic în cadrul clinicii „Studio Dentistico Dott. Fenio” din localitatea Saint Angelo din Piove, Padova, Republica Italia. Cheltuielile care urmau a fi suportate la începutul tratamentului menționat, au fost expuse în devizele estimative în privința lui ***** și în privința lui *****, anexate la cererea de chemare în judecată.

Astfel, susţine că pentru plata tratamentului menționat reclamanta a achitat următoarele sume de bani: pe data de 06.05.2022 în sumă de 167 euro; pe 11.04.2022 în sumă de 75 euro; pe 11.04.2022 în sumă de 65 euro, pe 06.05.2022 în sumă de 167 euro; pe 31.05.2022 în sumă de 182 euro, pe 31.05.2022 în sumă de 202 euro, pe 01.07.2022, în sumă de 137euro, pe 01.07.2022 în sumă de 217 euro.

Ulterior, reclamanta a mai suportat și alte cheltuieli legate de plata aceluiași tratament și anume: pe data de 12.09.2022 în sumă de 92 euro; pe data de 14.09.2022 în sumă de 1002 euro; pe data de 13.10.2022 în sumă de 1002 euro; pe data de 14.10.2022 în sumă de 1002 euro; pe data de 17.10.2022 în sumă de 1052 euro.

În total reclamanta a suportat cheltuieli pentru tratamentul stomatologic al minorelor în sumă de 5362 euro, iar jumătate din aceasta sumă constituie 2681euro.

Menţionează că, tratamentul minorelor ***** și ***** presupun mai multe cheltuieli, care nu pot fi puse exclusiv pe umerii reclamantei.

Or, conform rigorilor de drept, este în obligația ambilor părinți de a participa în mod egal și efectiv la cheltuielile legate de tratamentul copiilor minori comuni.

Invocă că, tratamentul stomatologic din speță încă continuă, reclamanta urmând de a suporta și cheltuieli suplimentare în acest sens.

Astfel, consideră că prin prisma art. 79 Codul familiei, contrar celor reținute de prima instanță, cheltuielile vizate se integrează perfect în categoria celor care urmează a fi încasate de la pârât.

Reiterează că, prima instanță, interpretând eronat norma vizată a reținut că: „*Or, în primul rând, cheltuielile suportate de reclamantă în legătură cu tratamentul stomatologic al copiilor, este unul de ordin estetic, care dacă nu s-ar fi efectuat ar fi pus în pericol viața și sănătatea copiilor și nu cade sub incidența circumstanțelor excepționale prevăzute de lege, iar în al doilea rând, reclamanta*

tranșant, de sine stătător a decis să trateze copii într-o altă țară, cu un nivel de trai și costuri mult mai ridicate, fără a coordona faptul dat cu tatăl copiilor privitor la aceste cheltuieli".

Deci invocă că, instanța de judecată reține că doar cheltuielile a căror neefectuare ar pune în pericol viața și sănătatea copiilor ar fi compensabile, prin prisma art. 79 Codul familiei, ceea ce este eronat, or enumerarea cazurilor expuse de legiuitor în această normă nu este una exhaustivă.

Consideră că, este contrară rigorilor dreptului material precitat, bunei-credințe dar și intereselor „superioare" a celor copii minori din speță ca cheltuielile legate de tratamentul stomatologic al acestora să fie puse doar pe umerii reclamantei.

Or, după „teza" instanței de judecată, reclamanta urma de a se deplasa de mai multe ori, în Republica Moldova, situată la mii de km de Republica Italia unde locuiesc copiii, pentru ca „pârâtul să suporte cheltuieli mai mici" în sensul tratamentului copiilor minori.

Astfel indică că, instanța pune în centrul soluționării pretenției vizate anume pârâtul, tratând cu o totală indiferență interesele materiale ale copiilor, legate de tratamentul acestora și punând această sarcină, aproape în totalitate „pe umerii părții reclamante".

Având în vedere faptul că părinții poartă obligații egale față de copii lor, în ceea ce privește inclusiv și suportarea cheltuielilor suplimentare legate de tratament în caz de boală, se impunea ca instanța de judecată să dispună încasarea a ½ din cuantumul cheltuielilor de tratament stomatologic al copiilor minori, conform celor expuse.

Astfel, invocă că, toate argumentele precizate supra, prin prisma probatoriului cauzei, nu și-au găsit descrierea, aprecierea și analiza judiciară în hotărârea contestată, fapt contrar și rigorilor art. 239, 240 Cod de procedură civilă, hotărârea contestată este motivată prin prisma poziției părții pârâte, fără a trece în revistă înscrisurile prezentate de reclamantă (care nici nu sunt enumerate cel puțin) și a le aprecia prin prisma argumentelor de drept ale acesteia.

Indică că, în sensul celor precizate mai sus, având în vedere abaterile de drept și de fapt admise de prima instanță, se impune casarea hotărârii primei instanțe, cu pronunțarea unei noi soluții privind admiterea integrală a cererii de chemare în judecată și respingerea acțiunii reconvenționale.

La data de 04 noiembrie 2023, cauza a parvenit spre examinare la Curtea de Apel Comrat. (f.d.18, vol.2)

La data de 13 decembrie 2023 avocatul Todorov Maxim în interesele intimatului Dombrovschi Ion, înaintează cerere de apel incident, în care solicită: modificarea hotărârii Judecătoriei Cimișlia, sediul Leova prin reducerea cheltuielilor de asistență juridică și cheltuielilor de efectuare a traducerilor proporțional părții admise din acțiune ceia ce constituie 21 % din sumele solicitate cu acest titlu. (f.d.41, 45, vol.2)

În motivarea cererii de apel incident, apelantul a indicat că consideră neîntemeiată hotărârea Judecătoriei Cimișlia, sediul Leova din 24 iulie 2023 în partea ce vizează încasarea cheltuielilor pentru efectuarea traducerilor și cheltuielilor de asistență juridică.

Menţionează că, instanța de fond a respins integral cerința reclamantei Dombrovschi Ecaterina referitor la încasarea pensiei de întreținere și a admis acțiunea reconvențională.

Totodată, referitor la cheltuielile suplimentare menționează că instanța de fond a admis doar 11250 lei din 53620 lei (2680 euro x 20 lei). Astfel, instanța de fond a admis circa 21 % din cheltuielile suplimentare solicitate din motiv că pârâtul Dombrovschi Ion le-a recunoscut.

Indică că, reclamanta a solicitat cheltuieli de asistență juridică în mărime de 6000 lei, iar 21 % din această sumă reprezintă 1200 lei, însă instanța de fond a încasat 3000 lei, ceia ce contravine art. 94 Cod de procedură civilă.

Susţine că, aceiași chestiune se referă și la cheltuielile de efectuare a traducerilor care trebuiau a fi admise până la 21 % din totalul celor solicitate, menţionând că aici încă pârâtul nu pune în calcul și pretențiile respinse de încasare a pensiei de întreținere.

La data de 13 decembrie 2023 avocatul Todorov Maxim în interesele intimatului Dombrovschi Ion, a înaintat referinţă la cererea de apel declarată de avocatul Şcheau Igor în interesele reclamantei Dombrovschi Ecaterina, prin care solicită: respingerea cererii de apel ca fiind neîntemeiată. (f.d.42-45, vol.2)

În motivarea referinţei, s-a indicat că referitor la pretenția privind încasarea pensiei de întreținere consideră că instanța de fond just a încasat pensia de întreținere în mărime de 1/3 din salariu și alte venituri dar nu mai puțin de minimul de existență de 1500 lei pentru fiecare copil minor.

Menţionând prevederile art. 76 Codul familiei, susţine că conformându-se acestor prevederi legale, instanța de fond a efectuat un calcul matematic elementar

destul de simplu pe care nu dorește să îl accepte partea reclamantului Dombrovschi Ecaterina din motive pur subiective.

Astfel, indică că Dombrovschi Ion este angajat oficiali în câmpul muncii și a prezentat instanței de judecată informația despre salariul mediu lunar care constituie circa 8000 lei. Dombrovschi Ion are *****, dintre care doi copii cu Dombrovschi Ecaterina (***** și *****) și copilul *****, a.n. *****.

Menţionează că, dacă instanța ar fi încasat 1/3 din salariu și alte venituri din suma de 8000 lei pentru copiii ***** și *****, acest lucru ar fi echivalat cu suma de 2400 lei lunar pentru 2 copii (1200 lei lunar pentru un copil) și ar fi lezat interesele copiilor minori prin faptul că s-ar fi încasat pensia de întreținere sub minimul de existență care în anul 2022 și anul 2023 constituie circa 3000 lei lunar (adică 1500 lei pentru un copil). Din aceste motive, instanța a aplicat o sistemă alternativă de încasare a pensiei de întreținere, atât sub forma unei cote din salariu și alte venituri, cât și într-o sumă bănească fixă. Dacă salariul lui Dombrovschi Ion va crește, iar 1/3 din salariu vă depăși suma de 1500 lei pentru fiecare copil minor, executorul judecătoresc va încasa din salariu pensia de întreținere. Dacă 1/3 din salariu va constitui mai puțin decât minimum de existență de 1500 lei pentru un copil, executorul va reține 1500 lei lunar.

Indică că, în toată cererea de apel se indică despre interesul superior al copiilor minori ce locuiesc cu reclamanta, neglijându-se cu desăvârșire faptul interesului superior și celui de al treilea copil minor *****, a.n. ***** care de asemenea urmează a fi întreținut și locuiește cu tata. În același timp, toți copii au drepturi egale, și nu au prioritate unul față de celălalt. Acest lucru este indicat expres și în Recomandarea Curții Supreme de Justiție cu privire la examinarea de către instanțele de judecată a litigiilor ce au ca obiect modificarea cuantumului pensiei de întreținere a copilului minor prin prisma art. 75 din Codul familiei nr. 92 din 19.09.2016: „*Mai mult ca atât, modificarea (micşorarea sau majorarea) cuantumului pensiei de întreţinere nu trebuie să favorizeze interesele unui copil în detrimentul altuia, mărimea acesteia trebuie să fie una rezonabilă şi echitabilă, determinată în exclusivitate de instanţa de judecată a cărei discreţie decizională nu trebuie să depăşească cadrul legal pertinent”.*

Referitor la mărimea minimului de existență, indică că atât în anul 2022 cât și în anul 2023 minimum de existență pentru un copil minor constituie circa 3000 lei lunar.

Menţionează că, oficial, pe teritoriul Republicii Moldova copii ***** și ***** sunt domiciliați în *****, adică se aplică minimul de existență pentru sate. Alegațiile apelantei Dombrovschi Ecaterina că, copii minori locuiesc cu ea în Italia și se suportă cheltuieli legate de chirie, energie electrică, hrană la cantină școlară, transportul public nu pot fi luate în considerație, *întrucât legislația Republicii Moldova nu garantează nimănui un nivel de trai european (Italia, Germania etc.),* dar un minim de existență specific nivelului de trai din Republica Moldova.

Mai mult ca atât, indică că în instanța de fond, Dombrovschi Ion a menționat că nu a dat acordul ca copii minori să locuiască permanent peste hotarele țării, iar reprezentantul Șcheau Igor a evitat să răspundă la întrebarea dacă Dombrovschi Ecaterina este stabilită cu traiul permanent peste hotarele țării împreună cu copii ***** și *****.

Or, art. 1 alin.(4) a Legii nr. 269 din 09.11.1994 cu privire la ieșirea și intrarea în Republica Moldova stipulează clar că: *„în cazul în care minorul îşi stabileşte domiciliul în străinătate, este necesar consimţământul, exprimat prin declaraţie, al ambilor părinţi ale căror semnături se legalizează de notar sau de alte persoane abilitate prin lege cu astfel de funcţie, iar în cazul altor reprezentanţi legali - consimţământul acestora, exprimat prin decizia autorităţii tutelare teritoriale*".

La caz, susţine că Dombrovschi Ion nu a dat o asemenea declarație, iar atâta timp cât Dombrovschi Ecaterina nu a cerut acordul lui ***** la stabilirea domiciliului copiilor minori în străinătate este evident că el nu și-a exprimat nici acordul de a asigura acel nivel de trai european, având un salariu de stat modest în Republica Moldova. Astfel, la acest capitol susţine că apelul urmează a fi respins ca neîntemeiat.

Referitor la cheltuielile de tratament estetic dentar efectuat de către reclamanta Dombrovschi Ecaterina (*îndreptarea dinților*) în Italia și la prețurile din Italia pe care în prezent le solicită în mărime de 50 % de la *****, indică că este necesar de a menționa că prin hotărârea Judecătoriei Cimișlia, sediul Central din 27.11.2018 oficial s-a stabilit domiciliul copiilor minori ***** și ***** cu mama Dombrovschi Ecaterina. La acel moment ***** avea *****iar ***** *****, perioadă din care doar Dombrovschi Ecaterina era responsabilă de starea de sănătate, inclusiv dentară a copiilor. În acea perioadă Dombrovschi Ecaterina nu a solicitat careva asistență financiară pentru a preveni strâmbarea dinților copiilor care se schimbă în perioada adolescenței și a căror stare de sănătate este asigurată inclusiv de către stat prin intermediul polițelor medicale și stomatologiilor de stat.

Ulterior, această neglijență de îngrijire a sănătăţii dentare a copiilor este pusă în sarcina lui ***** după prețurile din *****.

Atrage atenție la cadrul legal a art. 79 Codul familiei, indicând că în primul rând, legiuitorul admite posibilitatea încasării cheltuielilor suplimentare doar pentru circumstanțe excepționale**,** exemplificând cazuri precum: boală gravă, mutilarea copilului minor, cheltuielile pentru îngrijirea copiilor bolnavi de boli grave și mutilare precum și altele asemenea.

În al doilea rând, legiuitorul a legat aceste cheltuieli de starea materială și familială a părinților și copiilor și de alte circumstanțe importante. La speță, alte circumstanţe importante este existența altui copil minor ***** la întreținere, salariul de circa 8000 lei lunar, lipsa altor venituri, existența soției Dombrovschi Elena la întreținerea lui ***** care are calitatea de intervenient accesoriu.

Astfel, susţine că cheltuielile estetice de îndreptare a dinților care nu au un caracter de urgentă, nu pun în nici un pericol viața copiilor în general nu se încadrează în noțiunea de circumstanțe excepționale, însă și în acest caz ***** a recunoscut parțial aceste cheltuieli, dar după preturile practicate în Republica Moldova, şi nicidecum după prețuri europene.

Indică că, mai mult ca atât, astfel, de operațiuni stomatologice pot fi efectuate la orice vârstă și nu sunt legate de o anumită vârstă de adolescență, or, reclamanta nu a demonstrat contrariul. De asemenea Dombrovschi Ecaterina, niciodată nu a solicitat suportarea cărorva cheltuieli pentru bilete de avion în vederea îndreptării dinților, iar copii ***** și ***** au fost de mai multe ori în Republica Moldova în timpul verii.

Atrage atenția că reclamanta Dombrovschi Ecaterina se contrazice chiar și în solicitări, or pensia de întreținere o raportează la minimul de existență din Republica Moldova, iar cheltuielile suplimentare care nu au caracter excepțional le raportează după prețurile europene. În același timp, astfel de lucrări de îndreptare a dinților pot fi efectuate cu succes în Moldova la un preț mult mai redus, fapt confirmat prin certificatul anexat la materialele cauzei unde SRL „Dental Excellence” indică fiecare lucrare cât costă în stomatologiile de stat și cât în stomatologia privată din Republica Moldova.

Menţionează că, prețurile sunt net inferioare prețurilor din Italia. Din aceste motive susţine că Dombrovschi Ion a și recunoscut parțial în limita sumei de 11250 lei acțiunea civilă în această parte.

Susţine că, reclamanta Dombrovschi Ecaterina nu a invocat nici norma legală expresă care să permită încasarea cheltuielilor suportate pe teritoriul unui stat european, cheltuielile care nu au un caracter excepțional, nu reprezintă mutilare, nu au un caracter urgent, pot fi efectuate pe teritoriul Republicii Moldova. Or, dacă copii ar fi necesitat un tratament care pe teritoriul Republicii Moldova nu era disponibil, din cauza unei boli grave sau mutilări este evident că în acest caz s-ar putea pune în discuție pretinsele situații excepționale care în prezent nu există.

La data de 20 martie 2024 a fost adoptată decizia Curții de Apel Comrat prin care s-a respins apelul declarat de avocatul Șcheau Igor în interesele Dombrovschi Ecaterina, ca nefondat și, s-a admis apelul incident declarat de avocatul Todorov Maxim în interesele lui Dombrovschi Ion. S-a modificat hotărârea judecătoriei Cimișlia, sediul Leova din 24 iulie 2023 în partea cuantumului cheltuielilor de efectuare a traducerilor, micșorând suma de la 6400 lei până la 2688 lei, în rest dispozițiile hotărârii instanței de fond s-au menținut. (f.d.67-80, vol.2)

La data de 21 mai 2025 a fost adoptată decizia Curții Supreme de Justiție prin care s-a admis recursul declarat de Ecaterina Dombrovschi, reprezentată de avocatul Șcheau Igor. S-a casat integral decizia Curții de Apel Comrat din 20 martie 2024 și s-a trimis cauza spre rejudecare la Curtea de Apel Sud, în alt complet de judecată. (f.d.120-136, vol.2)

La data de 20 iunie 2025, cauza a parvenit spre examinare la Curtea de Apel Sud. (f.d.138, vol.2)

<u>4.Termenul legal de declarare a apelului.</u>

În conformitate cu prevederile art. 362 alin. (1) Cod de procedură civilă, *termenul de declarare a apelului este de 30 de zile de la data pronunţării dispozitivului hotărârii, dacă legea nu prevede altfel*.

În acest context, Completul instanței de apel reiterează că, avându-se în vedere că dispozitivul hotărârii judecătoriei Cimișlia, sediul Leova a fost pronunțat la data de 24 iulie 2023, iar cererea de apel a fost depusă la data de 02 august 2023, Completul de judecată constată că apelul a fost declarat în termenul legal.

<u>5.Argumentele părților:</u>

În ședința instanței de apel, avocatul Șcheau Igor în interesele Ecaterinei Dombrovschi a declarat că în prezentul proces de judecată se atestă două probleme majore. Prima problemă este modul în care s-a apreciat de prima instanță necesitățile de întreținere a copiilor minori. A doua problemă este modul în care s-

au interpretat prevederile art. 79 din Codul familiei în latura ce ține de cheltuielile de tratament ale copiilor .

Susține că în cauza vizată urma a se ține cont de interesele superioare ale copiilor minori, ca acesta să fie întreținute în cel mai corespunzător mod și să beneficieze de o pensie alimentară care ar asigura întreținerea corespunzătoare.

Menționează că, apelanta a prezentat probe incontestabile prin care se confirmă existența cheltuielilor mult mai mari decât cele solicitate prin cererea de chemare în judecată.

Mai indică că, coșul minim de existență crește anual, iar suma pentru pensia alimentară încasată inițial este nesemnificativă în raport cu suma necesară pentru întreținerea a doi copii minori.

Susține că, cheltuielile de tratament a copiilor minori au fost necesare fapt confirmat de medicii specialiști în domeniu, iar normele legale în vigoare prevăd că acestea urmează a fi suportate de ambii părinți. Tratamentul a fost efectuat pe teritoriul Republicii Italia deoarece reclamanta cu copiii la moment locuiesc acolo. Faptul că intimatul mai are copii din a doua căsătorie nu duce automat la faptul defavorizării materiale a copiilor pe care îi are cu apelanta.

Astfel, solicită să fie casată parțial hotărârea instanței de fond în partea prin care s-au respins cerințele reclamantei și să fie admisă cererea de chemare în judecată așa după cum a fost formulată.

În ședința instanței de apel, avocatul Todorov Maxim în interesele lui Dombrovschi Ion a declarat că, la moment intimatul are patru copii, doi cu prima soție și doi cu cea de a doua soție. În instanța de fond nu s-a negat necesitatea achitării pensiei de întreținere a copiilor minori, mai mult ca atât intimatul a achitat regulat această pensie și a fost pentru aplicarea unei formule mixte de achitare a acesteia.

Menționează că, la emiterea hotărârii instanța de fond corect s-a bazat pe datele statistice la acel moment cu privire la minimul de existență, în prezent acest minim s-a ridicat de la 1500 la 1750 lei.

Susține că, pentru a evita adresările repetate în instanța de judecată, legiuitorul a prevăzut procedura indexării a pensiei de întreținere a copiilor minori în Codul familiei.

Mai indică că, susține acțiunea reconvențională depusă. Cu referire la cheltuielile suportate în Republica Italia de către apelantă pentru tratamentul copiilor minori, indică că, a solicitat în Republica Moldova de la o clinică

stomatologică privată informație cu referire la acele lucrări care au fost suportate și cât costă ele în Republica Moldova.

Menționează că, intimatul care locuiește în Republica Moldova nu poate să asigure un nivel de trai satisfăcător copiilor minori care locuiesc în ***** și respectiv nu poate suporta acele cheltuieli ce au avut loc în Italia.

Susține că, aceste probe fiind prezentate în instanța de fond a și dus la emiterea hotărârii pe care o consideră ca fiind una legală și întemeiată. Subliniază faptul că în certificatul eliberat de clinica stomatologică s-a indicat că lucrările de tratament care au fost făcute copiilor sunt incluse în polița medicală, astfel intimatul putea să nu recunoască întreaga sumă pentru tratament, dar a recunoscut totuși o parte.

Indică că, lucrările ortodontice ce s-au efectuat copiilor minori nu vizează tratarea unor boli ci au un caracter estetic fiind posibilitatea de a se efectua oricând (îndreptarea dinților). Care a fost necesitatea suportării acestor cheltuieli în Republica Italia de către apelantă la prețuri majorate, nu se cunoaște. Totodată, consideră că partea adversă nu a probat necesitatea urgentă a cheltuielilor de tratament ortodontic a copiilor minori.

În esență, susține că sunt de acord cu hotărârea instanței de fond, dar în același timp susține apelul incident deoarece instanța de fond nu a încasat cheltuielile de judecată proporțional părții admise din acțiune, astfel solicită ca apelul incident să fie admis așa cum este prevăzut în conținutul acestuia prin reducerea cheltuielilor proporțional părții admise din acțiune ceea ce constituie 21% din sumele solicitate cu acest titlu.

Solicită să fie respins apelul înaintat de partea oponentă și să fie admis apelul incident înaintat.

Concretizează că oficial intimatul nu s-a opus ca copii minori să locuiască cu mama lor peste hotarele Republicii Moldova, dar opinia lui nici nu a fost consultată.

În ședința instanței de apel, Dombrovschi Ion a declarat că, susține cele declarate de avocatul care îi apără interesele.

Menționează că, atunci când s-a solicitat în instanța de fond stabilirea domiciliului copiilor minori cu mama, el nu a intervenit și nu a împiedicat situația vizată. Contribuie la întreținerea lor, dar șase ani la rând el nu a văzut copiii și nu a vorbit cu ei căci apelanta îi interzice, nu are nici o legătură cu copiii.

Susține că atunci când s-a început tratamentul ortodontic al copiilor, părerea lui nu a fost solicitată. Nu este de acord cu faptul că aceste intervenții de tratament erau urgente și necesare.

În ședința instanței de apel, apelanta Dombrovschi Ecaterina și intervenientul accesoriu Dombrovschi Elena fiind citați legal despre data, ora și locul examinării cauzei, nu s-au prezentat.

Reieșind din prevederile art. 379 alin. (2) Cod de procedură civilă, care prevede că *neprezentarea în şedinţă de judecată a apelantului sau intimatului, a reprezentanţilor acestora, precum şi a unui alt participant la proces, citați legal despre locul, data şi ora şedinţei, nu împiedică judecarea apelului*, Completul de judecată a decis examinarea cauzei în lipsa participanților legal citate și care nu s-au prezentat în ședința de judecată.

6. <u>Aprecierea instanței de apel:</u>

Audiind părțile prezente în proces, analizând legalitatea şi temeinicia hotărârii atacate, prin prisma argumentelor invocate de apelant în cererea de apel și a materialelor din dosar, Completul de judecată concluzionează că apelul declarat de avocatul Șcheau Igor în interesele Ecaterinei Dombrovschi urmează a fi admis, cu casarea hotărârii emise de instanța de fond și emiterea unei noi hotărâri, iar apelul incident declarat de avocatul Todorov Maxim în interesele lui Dombrovschi Ion urmează a fi respins, din următoarele motive.

Potrivit prevederilor art. 385 lit. c) Cod de procedură civilă*, instanţa de apel, după ce judecă apelul, este în drept să admită apelul şi să caseze integral sau parţial hotărîrea primei instanţe, emiţînd o nouă hotărâre*.

În conformitate cu prevederile art. 386 alin. (1) Cod de procedură civilă*, hotărârea primei instanţe se casează sau se modifică de instanţa de apel dacă: circumstanţele importante pentru soluţionarea cauzei nu au fost constatate şi elucidate pe deplin; circumstanţele importante pentru soluţionarea cauzei, pe care prima instanţă le consideră constatate, nu au fost dovedite cu probe veridice şi suficiente; concluziile primei instanţe, expuse în hotărâre, sânt în contradicţie cu circumstanţele cauzei; normele de drept material sau normele de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat*.

Potrivit art. 373 alin. (1)-(2) Cod de procedură civilă*, instanţa de apel verifică, în limitele cererii de apel, ale referinţelor şi obiecţiilor înaintate, legalitatea şi temeinicia hotărârii atacate în ceea ce priveşte constatarea circumstanţelor de fapt şi aplicarea legii în primă instanţă. În limitele apelului,*

instanţa de apel verifică circumstanţele şi raporturile juridice stabilite în hotărârea primei instanţe, precum şi cele care nu au fost stabilite, dar care au importanţă pentru soluţionarea cauzei, apreciază probele din dosar şi cele prezentate suplimentar în instanţă de apel de către participanţii la proces.

Conform art. 118 alin. (1) Cod de procedură civilă, *fiecare parte trebuie să dovedească circumstanţele pe care le invocă drept temei al pretenţiilor şi obiecţiilor sale dacă legea nu dispune altfel.*

Potrivit prevederilor art. 130 alin. (3) Cod de procedură civilă, *fiecare probă se apreciază de instanţă privitor la pertinenţa, admisibilitatea, veridicitatea ei, iar toate probele în ansamblu, privitor la legătura lor reciprocă şi suficienţa pentru soluţionarea cauzei*.

Potrivit înscrisurilor anexate la materialele cauzei, Completul de judecată reține că, apelanta și intimatul au fost anterior căsătoriți, iar din relația de căsătorie au rezultat copiii minori *****, născută la ***** și *****, născută la *****. (f.d.6-11, vol.1)

Prin hotărârea Judecătoriei Cimișlia, sediul Central din 27 noiembrie 2018, locul de trai al copiilor minori a fost stabilit cu mama acestora, Dombrovschi Ecaterina, iar din contul lui Dombrovschi Ion a fost încasată pensia de întreținere în cuantum de 1000 lei lunar pentru fiecare copil. (f.d.12-16, vol.1)

Ulterior, începând cu anul 2020, reclamanta împreună cu copiii minori locuiesc în *****, circumstanță confirmată prin actele anexate la materialele cauzei. Mai mult ca atât, faptul vizat a fost confirmat de ambele părți în proces. (f.d.19-36, vol.1)

Potrivit prevederilor art. 3 alin. (1) din Convenţia internațională cu privire la drepturile copilului din 20 noiembrie 1989, (*în vigoare la 20 septembrie 1990*), *în toate deciziile care îi privesc pe copii, fie că sunt luate de instituţii publice sau private de ocrotire socială, de către tribunale, autorităţi administrative sau de organe legislative, interesele superioare ale copilului trebuie să fie luate în considerare cu prioritate.*

Conform art. 18 alin. (1) din Convenția supra invocată, *statele părţi vor depune eforturi pentru asigurarea recunoaşterii principiului potrivit căruia ambii părinţi au o răspundere comună pentru creşterea şi dezvoltarea copilului. Răspunderea pentru creşterea copilului şi asigurarea dezvoltării sale le revine în primul rînd părinţilor sau, după caz, reprezentanţilor săi legali. Aceştia trebuie să se conducă înainte de orice după interesul superior al copilului.*

Potrivit art. 27 alin. (2) din Convenția supra invocată, *părinţilor şi oricăror altor persoane care au în grijă un copil le revine în primul rînd responsabilitatea de a asigura, în limita posibilităţilor şi a mijloacelor lor financiare, condiţiile de viaţă necesare dezvoltării copilului.*

Conform art. 18 alin. (2) din Legea privind drepturile copilului nr. 338-XIII din 15.12.1994 (în vigoare la data înaintării acțiunii), *părinţii sau persoanele subrogatorii legale poartă răspundere juridică pentru lipsa de supraveghere permanentă a copiilor de vîrstă fragedă şi preşcolară*.

Totodată, materialele dosarului confirmă că, după stabilirea inițială a pensiei de întreținere, au intervenit modificări esențiale atât în privința necesităților copiilor minori, cât și în privința situației materiale și familiale a părților. Astfel, la data stabilirii pensiei de întreținere copiii aveau vârste considerabil mai mici, iar în prezent aceștia se află la vârsta adolescenței, etapă care presupune necesități sporite privind alimentația, îmbrăcămintea, educația, transportul, activitățile școlare și extra-curriculare, precum și serviciile medicale.

În același timp, din Certificatul cu nr. 923 din 14 noiembrie 2022 rezultă că Dombrovschi Ion este angajat oficial în câmpul muncii până la data de azi (*fapt confirmat de el personal*), situație care nu exista la momentul pronunțării hotărârii din anul 2018. (f.d.184, vol.1)

Potrivit art. 51 alin. (2)-(3) Codul familiei, *fiecare copil are dreptul să locuiască în familie, să-şi cunoască părinţii, să beneficieze de grija lor, să coabiteze cu ei, cu excepţia cazurilor cînd aceasta contravine intereselor copilului. Copilul are dreptul la educaţie din partea părinţilor, la dezvoltarea capacităţilor intelectuale, la libertatea gîndirii şi conştiinţei, la apărarea demnităţii şi onoarei*.

În conformitate cu prevederile art. 58 alin. (1) Codul familiei, *părinţii au drepturi şi obligaţii egale faţă de copii, indiferent de faptul dacă copiii sânt născuţi în căsătorie sau în afara ei, dacă locuiesc împreună cu părinţii sau separat*.

Conform art. 74 alin. (1) Codul familiei, *părinţii sânt obligaţi să-şi întreţină copiii minori şi copiii majori inapţi de muncă care necesită sprijin material*.

Potrivit art. 75 din Codul familiei, *(1) Pensia de întreţinere pentru copilul minor se încasează din salariul şi/sau din alte venituri ale părinţilor în mărime de 1/4 – pentru un copil, 1/3 – pentru 2 copii şi 1/2 – pentru 3 şi mai mulţi copii. (2) Cuantumul cotelor stabilite la alin.(1) poate fi micşorat sau majorat de instanţa*

judecătorească, ţinîndu-se cont de starea materială şi familială a părinţilor, de alte circumstanţe importante.

Conform art. 76 din Codul familiei (în vigoare la data depunerii acțiunii), *(1) în cazurile când părintele care datorează întreţinere copilului său are un salariu şi/sau alte venituri neregulate sau fluctuabile ori primeşte salariu şi/sau alte venituri, total sau parţial, în natură, ori nu are un salariu şi/sau alte venituri, precum şi în alte cazuri când, din anumite motive, încasarea pensiei de întreţinere, sub forma unei cote din salariu şi/sau alte venituri, este imposibilă, dificilă sau lezează substanţial interesele uneia dintre părţi,* ***instanţa judecătorească poate să stabilească cuantumul pensiei de întreţinere într-o sumă bănească fixă plătită lunar*** *sau, concomitent, într-o sumă bănească fixă şi sub forma unei cote din salariu şi/sau alte venituri conform art.75. (2) Cuantumul sumei băneşti fixe încasate în conformitate cu alin.(1) se determină de instanţa judecătorească, ţinându-se cont de starea materială şi familială a părţilor, de alte circumstanţe importante şi păstrându-se, dacă este posibil, nivelul anterior de asigurare materială a copilului*.

Totodată, potrivit principiului interesului superior al copilului, consacrat atât de legislația națională, cât și de actele internaționale la care Republica Moldova este parte, orice măsură referitoare la copii trebuie să urmărească asigurarea condițiilor necesare pentru dezvoltarea lor fizică, intelectuală, morală și socială.

Așadar, modificarea, fie prin micșorarea sau majorarea cuantumului pensiei de întreținere nu trebuie să fie stabilită în detrimentul copilului, mărimea acesteia trebuie să fie una rezonabilă și echitabilă, determinată în exclusivitate de instanța de judecată, a cărei discreție decizională nu trebuie să depășească cadrul legal pertinent.

Subsecvent, Completul de judecată reține că suma de 2000 lei solicitată pentru fiecare copil nu poate fi apreciată ca fiind excesivă sau disproporționată în raport cu necesitățile actuale ale acestora. Dimpotrivă, această sumă corespunde atât vârstei copiilor, cât și realităților economice actuale, caracterizate prin creșterea constantă a costurilor de trai și a minimului de existență.

Or, obligația de întreținere nu se limitează exclusiv la asigurarea necesităților biologice minime (*după cum eronat indică reprezentantul intimatului precum că minimul de existență este 3500 și urmează a fi repartizat ambilor părinți, adică câte 1750 lei fiecare*), ci include toate cheltuielile necesare pentru o dezvoltare

armonioasă a copilului, respectiv cheltuieli pentru educație, sănătate, activități sociale și culturale, îmbrăcăminte, transport și alte necesități specifice vârstei.

Argumentele intimatului Dombrovschi Ion și avocatului acestuia referitoare la existența altor copii minori aflați la întreținerea sa nu pot constitui, prin ele însele, temei pentru diminuarea obligațiilor față de copiii rezultați din prima căsătorie.

Completul reține că toți copiii beneficiază de drepturi egale, însă această împrejurare nu exonerează părintele de obligația de a asigura fiecărui copil condiții materiale adecvate și proporționale cu posibilitățile sale economice. Mai mult, existența a încă doi copii din căsătoria actuală a intimatului ***** nu demonstrează că această circumstanță ar face imposibilă achitarea unei pensii de întreținere în cuantum de 2000 lei lunar pentru fiecare dintre cele două minore rezultate din prima căsătorie a intimatului vizat.

În ceea ce privește acțiunea reconvențională privind modificarea modului de încasare a pensiei de întreținere a minorilor prin stabilirea acesteia în cotă parte din venituri, Completul de judecată o apreciază ca neîntemeiată. Or, scopul principal al obligației de întreținere este asigurarea unui nivel stabil și previzibil de protecție materială pentru copii. Stabilirea pensiei exclusiv în cotă parte din venituri ar conduce la fluctuații ale cuantumului obligației de întreținere și nu ar garanta satisfacerea necesităților constante ale minorilor. În plus, reclamanta/apelanta a solicitat majorarea cuantumului pensiei tocmai din considerentul că suma anterior stabilită nu mai corespunde necesităților reale ale copiilor, iar materialele cauzei confirmă existența unor temeiuri obiective pentru majorarea acesteia.

Totodată, reclamantul reconvențional nu a prezentat probe concludente care să demonstreze existența unor circumstanțe obiective ce ar impune modificarea modalității de executare a obligației de întreținere și care ar justifica trecerea de la o sumă fixă la o cotă parte din venit. Prin urmare, având în vedere că pretențiile formulate prin acțiunea reconvențională contravin interesului superior al copiilor minori și nu sunt susținute de probe suficiente, Completul de judecată concluzionează că aceasta urmează a fi respinsă ca neîntemeiată.

Referitor la cerința privind încasarea cheltuielilor suplimentare de tratament, Completul de judecată constată că din înscrisurile anexate la dosar rezultă efectuarea tratamentului stomatologic și ortodontic al copiilor minori în cadrul unei instituții medicale specializate din *****, fiind prezentate devize estimative, acte medicale și documente de plată care confirmă suportarea unor cheltuieli totale în sumă de 5362 euro. Aceste cheltuieli au fost efectiv suportate de

reclamantă/apelantă și au vizat sănătatea copiilor minori. (f.d.80-150, 208-216, vol.1)

Completul nu poate reține argumentele intimatului potrivit cărora tratamentul ortodontic ar avea exclusiv un caracter estetic și nu ar reprezenta cheltuieli excepționale în sensul art. 79 Codul familiei.

Instanța reține că tratamentul ortodontic recomandat minorilor nu poate fi calificat drept o intervenție cu caracter exclusiv estetic. Scopul acestuia depășește îmbunătățirea aspectului exterior, fiind orientat spre corectarea anomaliilor dento-maxilare, asigurarea unei dezvoltări armonioase a aparatului dento-maxilar, prevenirea complicațiilor funcționale și menținerea sănătății orale. Netratarea unor asemenea afecțiuni poate conduce la dificultăți de masticați, tulburări de vorbire, uzură dentară anormală, afecțiuni parodontale și alte consecințe negative asupra minorului. Prin urmare, acest tratament recomandat are caracter medical necesar, iar nu unul exclusiv estetic. Faptul că tratamentul ortodontic poate produce și o îmbunătățire a aspectului fizic nu îi conferă un caracter exclusiv estetic, atât timp cât acesta este recomandat pentru corectarea unor deficiențe dento-maxilare și pentru prevenirea ori înlăturarea unor consecințe negative asupra stării de sănătate și dezvoltării normale a minorului.

Mai mult, tratamentul ortodontic nu putea fi amânat pe o perioadă nedeterminată, întrucât eficiența acestuia este strâns legată de vârsta pacientului și de etapa de dezvoltare a aparatului dento-maxilar. Amânarea tratamentului riscă să agraveze anomaliile existente, să îngreuneze corectarea acestuia și să genereze necesitatea unor intervenții chirurgicale mai complexe și mai costisitoare în viitor. Prin urmare, efectuarea tratamentului la momentul recomandat de specialist răspundea unui interes medical real al minorului și nu putea fi considerată o cheltuială care putea fi amânată fără consecințe.

Simpla afirmație a pârâtului în acest sens nu este suficientă pentru a răsturna concluzia rezultată din recomandările medicale existente. În lipsa unor dovezi care să confirme că tratamentul urmărea doar îmbunătățirea aspectului fizic, nu poate fi reținută susținerea privind caracterul exclusiv estetic.

Potrivit art. 79 Codul familiei, *(1) În caz de litigii şi de circumstanţe excepţionale (boală gravă, mutilare a copilului minor sau a celui major inapt de muncă, necesitatea achitării cheltuielilor privind îngrijirea acestora etc.), în lipsa contractului între părţi, instanţa judecătorească poate obliga pe fiecare dintre părinţi să participe la cheltuielile suplimentare generate de aceste circumstanţe.*

(2) Modalitatea participării părinţilor la cheltuielile suplimentare, precum şi cuantumul acestor cheltuieli sînt stabilite de instanţa judecătorească, ţinîndu-se cont de starea materială şi familială a părinţilor şi copiilor şi de alte circumstanţe importante. Cuantumul cheltuielilor suplimentare se stabileşte într-o sumă bănească fixă, ce va fi achitată lunar. (3) Instanţa judecătorească poate obliga părinţii să participe la cheltuielile suplimentare deja făcute, precum şi la viitoarele cheltuieli suplimentare.

Noțiunea de cheltuieli suplimentare nu poate fi interpretată restrictiv doar la cazurile de boală gravă sau mutilare, deoarece textul legal utilizează și sintagma „*alte circumstanțe importante*” (cazurile prevăzute de lege nu sunt exhaustive), ceea ce permite instanței să aprecieze fiecare situație în funcție de interesul superior al copilului. În speță, tratamentul ortodontic a fost recomandat și efectuat de specialiști, iar lipsa acestuia putea influența negativ dezvoltarea dentară și starea de sănătate a minorilor.

De asemenea, Completul instanței de apel reține că la momentul efectuării tratamentului copiii locuiau împreună cu mama lor în *****, iar aceasta era persoana care exercita în mod direct obligațiile de îngrijire și supraveghere a minorilor. În asemenea circumstanțe, efectuarea tratamentului în statul de reședință al copiilor apare ca fiind *firească* și *justificată*. Faptul că anumite servicii medicale ar fi putut fi efectuate la un cost mai redus în Republica Moldova nu constituie, prin sine, un temei pentru exonerarea pârâtului/intimatului de la participarea la cheltuielile efectiv suportate în interesul copiilor.

Instanța reține că tratamentul ortodontic este unul de durată, care presupune monitorizarea permanentă și prezentări periodice la medicul specialist pentru ajustări, activări și evaluarea evoluției tratamentului. Din această perspectivă, efectuarea tratamentului nu putea fi amânată până la perioadele de vacanță a minorilor în Republica Moldova, deoarece o asemenea abordare ar fi fost incompatibilă cu cerințele medicale ale tratamentului și ar fi putut afecta eficiența acestuia. În lipsa unor probe contrare, nu există temei pentru a considera că tratamentul putea fi realizat exclusiv în perioadele scurte ale minorilor în Republica Moldova, fără a compromite rezultatul urmărit.

Este o notorietate că tratamentul ortodontic cu aparate dentare fixe (brecheți) nu se limitează la montarea acestora, ci presupune supravegherea medicală continuă și o asemenea amânare ar fi contrară recomandărilor medicale și

interesului superior al minorului, care impun asigurarea la timp a îngrijirilor necesare pentru sănătatea sa.

Analizând prețurile tratamentului ortodontic prezentate în cauză și raportându-le la prețurile practicate pentru serviciile similare în Republica Moldova, instanța constată că nu există o diferență semnificativă care să permită concluzia că alegerea efectuării tratamentului în ***** a generat cheltuieli excesive sau nejustificate. Prin urmare, simplul argument că tratamentul a fost efectuat în Republica Italia nu este suficient pentru a demonstra caracterul nerezonabil al costurilor suportate.

Prezentarea ofertei de către pârât a unor prețuri orientative practicată de o anumită clinică în Republica Moldova nu constituie, prin ea însăși, o probă că serviciile medicale prestate în cadrul acestei clinici ar fi putut avea aceiași calitate, aceleași condiții de tratament sau aceleași rezultate precum cele oferite în clinica unde s-au tratat minorii. Costul unui serviciu medical reprezintă doar unul dintre elementele relevante, neputând fundamenta concluzia că toate aceste servicii comparate sunt echivalente sub aspectul calității, experienței specialiștilor, tehnologiilor utilizate ori al continuității actului medical.

Simpla prezentare a unor prețuri practicate de alte clinici nu dovedește că serviciile oferite de acesta sunt comparabile, din punct de vedere calitativ, cu cele prestate de clinica aleasă de reclamantă, în lipsa unor probe care să ateste echivalența condițiilor și a actului medical.

În consecință, având în vedere că reclamanta/apelanta a suportat integral cheltuielile de tratament în sumă de ***5362 euro***, iar obligația de întreținere și îngrijire a copiilor aparține ambilor părinți în mod egal, Completul de judecată consideră întemeiată încasarea din contul lui Dombrovschi Ion a jumătății din aceste cheltuieli, respectiv suma de *2681 euro*.

În ceea ce privește apelul incident declarat de avocatul Todorov Maxim în interesele lui Dombrovschi Ion, prin care s-a solicitat reducerea proporțională a cheltuielilor de judecată în raport cu partea admisă din acțiune, Completul de judecată reține că argumentele invocate de apelantul incident sunt întemeiate exclusiv pe premisa menținerii soluției instanței de fond privind admiterea doar parțială a pretențiilor reclamantei/ apelantei Dombrovschi Ecaterina.

Or, în urma reexaminării cauzei, instanța de apel a constatat caracterul neîntemeiat al concluziilor primei instanțe și a ajuns la concluzia că cererea principală urmează a fi ***admisă integral***, inclusiv sub aspectul majorării

cuantumului pensiei de întreținere și al încasării cheltuielilor suplimentare de tratament. În aceste condiții, temeiul juridic și factual pe care a fost edificat apelul incident încetează să mai existe.

Potrivit principiului reparării integrale a cheltuielilor de judecată suportate de partea care a câștigat procesul, consacrat de normele procedurale civile, partea în privința căreia a fost pronunțată soluția favorabilă este îndreptățită la compensarea cheltuielilor necesare și rezonabile efectuate pentru apărarea drepturilor sale. Deoarece pretențiile reclamantei urmează a fi admise integral, iar acțiunea reconvențională urmează a fi respinsă în totalitate, nu există niciun temei legal pentru reducerea proporțională a cheltuielilor de judecată acordate acesteia.

Prin urmare, având în vedere necesitatea emiterii unei soluții noi asupra fondului litigiului și admiterii integrale a cererii principale, Completul de judecată concluzionează că apelul incident declarat de avocatul Todorov Maxim în interesele lui Dombrovschi Ion este lipsit de suport juridic și factual, motiv pentru care acesta urmează a fi respins ca neîntemeiat.

Totodată, pornind de la soluția care urmează a fi adoptată asupra fondului cauzei și ținând cont de admiterea integrală a cererii de chemare în judecată și de respingerea acțiunii reconvenționale, Completul apreciază ca întemeiată și cerința privind compensarea integrală a cheltuielilor judiciare suportate de reclamantă/apelantă pentru asistență juridică și traducerea actelor, acestea fiind confirmate prin probele administrate la dosar, fiind necesare și rezonabile prin raportare la complexitatea litigiului.

Totodată, potrivit art. 82 Cod de procedură civilă, *cheltuielile de judecată se compun din taxa de stat, taxa de timbru şi cheltuielile de judecare a cauzei*.

Conform art. 90 lit. i) Cod de procedură civilă, *din cheltuielile de judecare a cauzei fac parte* ***cheltuielile de asistenţă juridică***.

Potrivit prevederilor art. 94 alin. (1) Cod de procedură civilă, *instanţa judecătorească obligă partea care a pierdut procesul să plătească, la cerere, părţii care a avut câştig de cauză cheltuielile de judecată. Dacă acţiunea reclamantului a fost admisă parţial, acestuia i se compensează cheltuielile de judecată proporţional părţii admise din pretenţii, iar pârâtului – proporţional părţii respinse din pretenţiile reclamantului*.

Potrivit art. 96 alin. (1) și (1^1) Cod de procedură civilă, *instanţa judecătorească obligă partea care a pierdut procesul să compenseze părţii care a avut câştig de cauză cheltuielile ei de asistenţă juridică, în măsura în care acestea*

*au fost **reale, necesare şi rezonabile**. Cheltuielile menţionate la alin.(1) se compensează părţii care a avut câştig de cauză dacă aceasta a fost reprezentată în judecată de un avocat.*

Astfel, Completul de judecată menționează că la soluționarea cererilor de restituire a cheltuielilor pentru asistență juridică acordată, instanțele urmează să rețină că pornind de la practica CtEDO, cheltuielile pentru asistența juridică trebuie să fie necesare, realmente angajate și rezonabile ca mărime, iar pentru dovada lor se evidențiază necesitatea prezentării de partea care le pretinde să fie compensate, actelor confirmative.

Pentru determinarea cuantumului compensației acordate, instanța pentru a face o apreciere corectă va mai ține cont de: complexitatea cauzei; noutatea și dificultatea întrebărilor juridice ridicate de speță; aportul avocatului la soluționarea cauzei; timpul și munca depusă de avocat; aptitudinile speciale necesare pentru a acorda asistența; în ce măsură munca avocatului în cauza respectivă îi limitează capacitatea de a lucra în alte dosare; rezultatul obținut; restricțiile de timp impuse de client și de circumstanțele cauzei; natura și durata relației dintre avocat și client; experiența, reputația și abilitatea avocatului; justificarea și ponderea mijloacelor de apărare utilizate în cauză; suma despăgubirilor pretinse/obținute în cauză; alți factori, la discreția instanței.

Astfel, Completul constată, că potrivit Bonului de plată din 10 august 2022 cu seria GL nr. 125116, apelanta Dombrovschi Ecaterina a achitat avocatului Șcheau Igor pentru reprezentarea sa în instanțele de judecată, onorariul în mărime de 6000 lei. (f.d.160, vol.1)

În conformitate cu art. 52 alin. (8) din Legea cu privire la avocatură nr. 1260-XV din 19 iulie 2002, *nici o autoritate publică nu poate influenţa direct sau indirect şi nu poate controla contractul dintre avocat şi client*.

Conform art. 60 alin. (1) din aceeași Lege, *avocatul acordă asistenţă juridică clientului în baza contractului de asistenţă juridică, încheiat în formă scrisă.*

Astfel, suma de 6000 lei achitată de apelantă către Cabinetul avocatului „Șcheau Igor”, nu este una exagerată pentru examinarea unor astfel de litigii.

Subsecvent, suma de 6000 lei urmează a fi încasată în beneficiul apelantei Dombrovschi Ecaterina de la intimatul Dombrovschi Ion, sumă pe care Completul o apreciază ca fiind una reală, necesară și rezonabilă în raport cu litigiul vizat dedus judecății, complexitatea cauzei și durata procedurilor judiciare.

Conform art. 90 lit. a) Cod de procedură civilă, *din cheltuielile de judecare a cauzei fac parte sumele plătite martorilor, **interpreţilor**, experţilor şi specialiştilor*.

Astfel, Completul stabilește că potrivit Chitanțelor cu nr. 44 și 45 din 07 octombrie 2022 și 26 octombrie 2022, Chitanțelor nr. 48 din 12.12.2022 și nr. 15 din 10.03.2023, Dombrovschi Ecaterina a achitat pentru serviciile de traducere a înscrisurilor suma totală de 12800 lei. (f.d.151, 158, 204, 210, vol.1)

Subsecvent, instanța de apel constată că aceste cheltuieli urmează a fi încasate din contul intimatului Dombrovschi Ion în beneficiul apelantei Dombrovschi Ecaterina.

Totodată, conform art. 98 alin. (1) Cod de procedură civilă, *cheltuielile aferente judecării cauzei, suportate de instanţa judecătorească, precum şi taxa de stat, de a căror plată reclamantul a fost scutit, se încasează la buget de la pârât proporţional părţii admise din acţiune dacă pîrîtul nu este scutit de plata cheltuielilor de judecată. În acest caz, taxa de timbru se încasează în contul instanţei judecătoreşti de la pârât, dacă pârâtul nu este scutit de plata acesteia*.

Conform Anexei nr.1, pct. 1.1.2. din Legea taxei de stat nr. 213 din 31 iulie 2023, *pentru cererile de chemare în judecată privind litigiile cu caracter patrimonial, pentru cererile de contestare a unui titlu executoriu sau a unui alt document prin care încasarea se produce în mod incontestabil, dacă valoarea acţiunii este de 5001–50000 lei 250 lei + 4% din valoarea acţiunii care depăşeşte 5001 lei*.

În temeiul acestor prevederi, luând în considerație că s-a ajuns la concluzia de a casa hotărârea primei instanțe, Completul de judecată consideră necesar de a încasa taxa de stat din contul lui Dombrovschi Ion în beneficiul statului, de la plata căreia reclamanta/apelanta Dombrovschi Ecaterina a fost scutită la depunerea cererii de chemare în judecată, în mărime de 1969,96 lei, conform prevederilor art. 87 alin. (1) lit. c) Cod de procedură civilă și Anexei nr. 2 pct. 1.1.2 Legea taxei de stat, nr. 213 din 31 iulie 2023.

Conform Anexei nr.1, pct. 1.16. din Legea taxei de stat nr. 213 din 31 iulie 2023, *pentru cererile de apel împotriva hotărârilor instanţelor de judecată, inclusiv pentru apelul incident şi cererile de alăturare la apel - 85% din taxa de stat achitată în prima instanţă, iar în cazul litigiilor cu caracter patrimonial – 85% din taxa calculată din suma contestată*.

Astfel, Completul constată ca fiind necesar de a se încasa și taxa de stat pentru examinarea cauzei în instanța de apel din contul lui Dombrovschi Ion în beneficiul statului în sumă de 1674,47 lei.

În consecință, având în vedere că instanța de fond nu a constatat și elucidat pe deplin toate circumstanțele relevante pentru justa soluționare a litigiului, a apreciat eronat probele administrate, iar concluziile expuse în hotărârea atacată nu corespund circumstanțelor de fapt stabilite în cauză și prevederilor legale incidente raportului juridic litigios, Completul de judecată ajunge la concluzia că apelul declarat de avocatul Șcheau Igor în interesele Ecaterinei Dombrovschi urmează a fi admis, apelul incident declarat de avocatul Todorov Maxim în interesele lui Dombrovschi Ion urmează a fi respins, cu casarea integrală a hotărârii primei instanțe și pronunțarea unei noi hotărâri de admitere a acțiunii principale și de respingere a acțiunii reconvenționale.

În baza celor expuse și în conformitate cu prevederile art. 385 lit. c), art. art. 386-390, 394, 434 Cod de procedură civilă al RM, Completul de judecată

D E C I D E :

Se admite apelul declarat de avocatul Șcheau Igor în interesele Ecaterinei Dombrovschi.

Se respinge apelul incident înaintat de avocatul Todorov Maxim în interesele lui Dombrovschi Ion.

Se casează integral hotărârea judecătoriei Cimişlia, sediul Leova din 24 iulie 2023, adoptată pe cauza civilă la cererea de chemare în judecată inițiată de avocatul Șcheau Igor în interesele reclamantei Dombrovschi Ecaterina către Dombrovschi Ion cu privire la modificarea cuantumului pensiei de întreținere a copiilor minori, încasarea cheltuielilor suplimentare de tratament și încasarea cheltuielilor de judecată și *acțiunea reconvențională* înaintată de către reprezentantul reclamantului reconvențional Dombrovschi Ion, avocatul Todorov Maxim către Dombrovschi Ecaterina, cu intervenient accesoriu ***** privind modificarea modului de încasare a pensiei de întreținere a copiilor minori și încasarea cheltuielilor de judecată, ***cu pronunțarea unei noi hotărâri prin care:***

Se admite cererea de chemare în judecată depusă de avocatul Șcheau Igor, în interesele reclamantei Dombrovschi Ecaterina către Dombrovschi Ion cu privire la modificarea cuantumului pensiei de întreținere a copiilor minori, încasarea cheltuielilor suplimentare de tratament și încasarea cheltuielilor de judecată.

Se respinge acțiunea reconvențională înaintată de către reprezentantul reclamantului reconvențional Dombrovschi Ion, avocatul Todorov Maxim către Dombrovschi Ecaterina, intervenient accesoriu *****, în interesele minorului ***** privind modificarea modului de încasare a pensiei de întreținere a copiilor minori.

Se modifică cuantumul pensiei pentru întreținerea copiilor minori stabilit în baza hotărârii Judecătoriei Cimișlia, sediul central nr.2-827/18 din 27.11.2018.

Se încasează de la Dombrovschi Ion în beneficiul lui Dombrovschi Ecaterina pensie pentru întreținerea copiilor minori *****, născută la *****și *****, născută la *****, în mărime fixă a câte 2000 (două mii) lei lunar, pentru fiecare copil, până la atingerea vârstei majoratului copiilor, începând cu data înaintării cererii de chemare în judecată, adică din 31 octombrie 2022.

Se încasează de la Dombrovschi Ion în beneficiul lui Dombrovschi Ecaterina cheltuielile suplimentare de tratament a copiilor minori *****, născută la *****și *****, născută la *****, în cuantum de 2681 (două mii șase site optzeci și unu) euro, conform cursului oficial al Băncii Naționale a Moldovei la data executării hotărârii.

Se încasează de la Dombrovschi Ion în beneficiul lui Dombrovschi Ecaterina cheltuielile judiciare suportate în cadrul procesului pentru asistență juridică în sumă de 6000 (șase mii) lei, cheltuieli pentru traduceri în sumă de 12800 (douăsprezece mii opt sute) lei.

Se încasează de la Dombrovschi Ion în beneficiul statului, taxa de stat în sumă de 1969 lei (una mie nouă sute șasezeci și nouă) lei și 96 bani de a cărei plată este scutită reclamanta Dombrovschi Ecaterina la înaintarea cererii de chemare în judecată și, sumă de 1674 (una mie șase sute șaptezeci și patru) lei și 47 bani taxa de stat pentru instanța de apel.

Decizia este definitivă și executorie din momentul pronunțării, însă cu drept de recurs la Curtea Supremă de Justiție în termen de 2 luni din momentul comunicării deciziei integrale.

Preşedintele ședinței,

Judecător: Judecător: Judecător:

MIRONOV Andrei HUDOBA Valeri GORLENCO Inga